

SÖKANDE

Gatu och Väg Väst AB, 556650-6845

Ombud: Advokat Susanne Wiklund
Advokatfirman Kjällgren AB

MOTPART

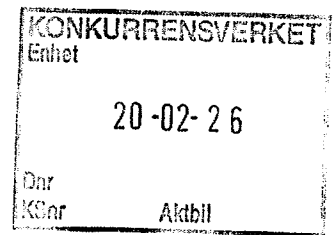
Svedala kommun

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

BAKGRUND

Svedala kommun genomför en upphandling av ramavtal avseende reparation och underhåll av brobeståndet inom det kommunala vägnätet. Upphandlingen genomförs med förenklat förfarande enligt LOU. Skanska Industrial Solutions AB tilldelades kontraktet.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

GVV

GVV yrkar att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har gjorts på så sätt att en ny anbudsutvärdering genomförs, varvid anbudet från Skanska Industrial Solutions AB inte ska beaktas.

Till stöd för sitt yrkande anför GVV i huvudsak följande. Av förfrågningsunderlagets administrativa föreskrifter punkten AFB.52 framgår att kommunen har uppställt obligatoriska krav på anbudsgivaren som måste vara uppfyllda för att anbudsgivarens anbud ska gå vidare till utvärdering och eventuell tilldelning. Skanska Industrial Solutions AB har inte i sitt anbud bifogat uppgifter och dokument till styrkande av uppfyllelse av obligatoriska krav avseende finansiell och ekonomisk ställning och av krav på miljöledningssystem. Genom att trots detta kvalificera bolagets anbud och att utvärdera anbudet och tilldela bolaget kontraktet har kommunen agerat i strid med LOU och likabehandlingsprincipen. Kommunen borde rätteligen ha uteslutit Skanska Industrial Solutions AB:s anbud från vidare utvärdering. Felet förutan hade upphandlingen tilldelats GVV och GVV har således lidit skada av det fel kommunen begått.

Krav på finansiell och ekonomisk ställning

Av AFB.52 framgår att anbudsgivare ska ha den finansiella och ekonomiska ställning som krävs för fullgörande av den i förfrågningsunderlaget beskrivna entreprenaden. Såsom bevis för detta ska anbudsgivaren till anbudet bifoga 1) balansräkning eller utdrag ur den för anbudsgivaren, om offentlig redovisning av balansräkning krävs i det land där anbudsgivaren är etablerad, samt 2) en redovisning av anbudsgivarens omsättning för det föregående räkenskapsåret

Skanska Industrial Solutions AB omfattas av svenska regler om registrering av årsredovisning hos Bolagsverket, vari balansräkning och resultaträkning med uppgift om omsättning ingår. Skanska Industrial Solutions AB har inte till sitt anbud bifogat balansräkning och inte heller uppgift om omsättning för föregående räkenskapsår. Det intyg riskklass UC som bolaget bifogat anbudet uppfyller inte de obligatoriska kraven på bevisning om finansiell och ekonomisk ställning.

Krav på ledningssystem

I AFB.52 uppställs också obligatoriskt krav att anbudsgivaren ska ha ett strukturerat miljöledningssystem, innefattande vissa delar som är angivna i punktform. Av anbudet ska framgå hur anbudsgivaren uppfyller punkterna. Detta kan redovisas genom ett certifikat för ISO 9001 eller motsvarande dokumentation.

Skanska Industrial Solutions AB har till sitt anbud bifogat ett certifikat. Certifikatet gäller dock ett annat företag, Skanska Sverige AB, (som har ett annat organisationsnummer) och dess verksamheter enligt bilaga till certifikatet. Vid telefonkontakt med den person som har undertecknat certifikatet har hon bekräftat att certifikatet och certifieringen avser den juridiska

personen Skanska Sverige AB och ett antal av detta bolags i bilagan angivna verksamhetsgrenar och regioner. Enligt den person som undertecknat certifikatet omfattar inte det några andra organisationsnummer.

Skanska Industrial Solutions AB har inte inkommit med certifikat till styrkande av att bolaget har ett miljöledningssystem som uppfyller det obligatoriska kravet. Bolaget har inte heller i övrigt i anbudet lämnat begärda uppgifter eller redovisning till styrkande av kravuppfyllelsen. Av praxis framgår att en juridisk person inte kan åberopa ett annat bolags certifiering såsom åberopande av annans kapacitet. Skanska Industrial Solutions AB har för övrigt inte åberopat annat koncernbolags kapacitet i något avseende.

Svedala kommun

Kommunen anser att ansökan om överprövning ska avslås och anför bl.a. följande. Kommunen har genomfört den aktuella upphandlingen i enlighet med LOU. Anbudsprövning och anbudutvärdering har skett i enlighet med vad som angivits i förfrågningsunderlaget och enlighet med de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna.

Krav på finansiell och ekonomisk ställning

Såsom anges i begäran om överprövning anges i förfrågningsunderlagets administrativa föreskrifter, punkt ABF.52, att anbudsgivare ska visa sin finansiella och ekonomiska ställning genom att foga balansräkning eller utdrag ur balansräkningen samt en redovisning av anbudsgivarens omsättning för föregående räkenskapsår. I tredje stycket samma punkt anges dock även följande "Om en anbudsgivare har skäl för att inte förete begärda bevis, får anbudsgivaren visa sin finansiella och ekonomiska ställning på ett annat sätt som beställaren kan godta".

Skanska Industrial Solutions AB har till sitt anbud bifogat ett riskintyg utfärdat av UC AB. Av riskintyget framgår riskprognos och riskklass. UC riskklass ger en överblick över ett företags överlevnadsförmåga. Intyget visar de uppgifter som kommunen har efterfrågat och Skanska Industrial Solutions AB har därmed förevisat sin finansiella och ekonomiska ställning på ett sätt som kommunen som beställare kan godta. Skanskas anbud uppfyller således ska-kravet i ABF.52 varför förvaltningsrätten bör avslå ansökan i denna del.

Krav på ledningssystem

I aktuell punkt anges att det av anbudet ska framgå hur anbudsgivaren uppfyller kraven på ledningssystem och att detta kan redovisas genom ett certifikat för ISO 14001 eller motsvarande. I punkten anges inte att organisationsnumret behöver framgå särskilt i certifikatet.

Skanska Industrial Solutions AB har till sitt anbud bifogat ett certifikat för bl.a. ISO 14001:2015 utställt på Skanska Sverige AB. I bilagan till certifikatet, sidan 2, framgår vilka verksamheter som omfattas av certifieringen varvid Skanska Industrial Solutions AB ingår i uppräknningen. Vinnande anbudsgivare, Skanska Industrial Solutions AB, omfattas således av inlämnat intyg över ISO-certifiering. Förvaltningsrätten bör därför avslå GVV:s invändning även på denna punkt.

GVV

Krav på finansiell och ekonomisk ställning

Skanska Industrial Solutions AB har inte anfört några skäl eller angett i sitt anbud att bolaget har skäl för att inte ge in efterfrågade handlingar. Såsom

förfrågningsunderlaget är utformat får endast anbudsgivare som har godtagbara skäl, t.ex. på grund av att de inte kan lämna sådana uppgifter som begärts, begära att få visa kravuppfyllelse på annat sätt. Skanska Industrial Solutions AB kan lämna de uppgifter som begärts, men har låtit bli att göra det. Skanska Industrial Solutions AB har inte heller förklarat varför och bolaget har inte begärt att få styrka sin ekonomiska ställning på annat sätt eller påstått att bolaget har något skäl för att inte lämna de begärda bevisen. Det är en efterhandskonstruktion och tolkning från kommunens sida och inget som framgår av anbudet.

Det riskintyg från UC som Skanska Industrial Solutions AB bifogat anbudet säger inget om bolagets ekonomiska ställning eller omsättning. Det är enbart en analys och prognos av företagets överlevnadsförmåga 1 år framåt. De uppgifter som framgår av en balansräkning om storleken på anbudsgivarens tillgångar och skulder finns inte i riskintyget över huvud taget. Skanska Industrial Solution AB har inte uppfyllt det obligatoriska kravet, eller i vart fall inte visat att man uppfyller kravet.

Kvalificeringskravet avseende ledningssystem

Det kan noteras att det anges i huvudet till bilagan till certifikatet att det är Skanska Sverige AB och dess verksamheter som ingår. Det framgår ingens i certifikatet eller dess bilaga att Skanska Industrial Solutions AB omfattas av certifikatet. Det förhållandet att Skanska Sverige AB har ett antal olika divisioner som det bedrivs verksamhet i innebär inte att andra juridiska personer i koncernen har genomgått certifiering och är certifierade genom sitt moderbolags certifiering. GW vidhåller att Skanska Industrial Solutions AB inte visat att man uppfyller kravet och att kommunen rätteligen borde ha förkastat bolagets anbud.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

En upphandlande myndighet ska enligt 4 kap. 1 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Av 20 kap. 4 och 6 §§ LOU framgår att förvaltningsrätten kan pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och, på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller får avslutas först sedan rättelse gjorts.

I en upphandling utgör förfrågningsunderlaget en central del av förfarandet. En förutsättning för att underlaget ska kunna fylla sin konkurrensuppsökande funktion är att potentiella leverantörer kan vara säkra på att de obligatoriska krav som ställs i underlaget upprätthålls under hela förfarandet. När en upphandlande myndighet har kommit fram till att en viss uppgift eller ett visst bevis måste finnas i anbudet och därför ställt ett obligatoriskt krav ska potentiella leverantörer kunna utgå ifrån att kravet är så viktigt att den som anser sig inte kunna eller inte vilja uppfylla kravet avstår från att lämna anbud (jfr. HFD 2016 ref. 37 I och II).

I mål om överprövning enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter som den grundar sin talan på (se RÅ 2009 ref. 69). Förvaltningsrätten framhåller vidare att det är sökanden som har att visa att förutsättningar för ingripande enligt LOU föreligger.

Krav på finansiell och ekonomisk ställning

Av AFB.52 framgår under rubriken Bevis om finansiell och ekonomisk ställning bl.a. följande.

Anbudsgivare skall visa sin finansiella och ekonomiska ställning genom att till anbudet foga:

1. balansräkningen eller utdrag ur den för anbudsgivaren, om offentlig redovisning av balansräkningen krävs enligt rätten i det land där anbudsgivaren är etablerad, samt,
2. en redovisning av anbudsgivarens omsättning för föregående räkenskapsår.

Om en anbudsgivare har skäl för att inte förete begärda bevis, får anbudsgivaren visa sin finansiella och ekonomiska ställning på ett annat sätt som beställaren kan godta. En anbudsgivare får vid behov åberopa andra företags ekonomiska kapacitet.

GVV gör gällande att anbudet från Skanska Industrial Solutions AB inte uppfyller detta krav eftersom anbudet inte innehåller balansräkning och inte heller uppgift om omsättning för föregående räkenskapsår. Kommunen anser att Skanska Industrial Solutions AB genom ett riskintyg från UC visat de uppgifter som kommunen har efterfrågat och att bolaget därmed har förvisat sin finansiella och ekonomiska ställning på ett sätt som kommunen som beställare kan godta.

Förvaltningsrätten konstaterar att upphandlingsdokumentet ger anbudsgivare möjligheten att visa sin finansiella och ekonomiska ställning på annat sätt som beställaren kan godta. Denna möjlighet innebär, enligt förvaltningsrättens mening, att kommunen har ett stort mått av skön att självt bestämma om kravet på finansiell och ekonomisk ställning är uppfyllt. Det är alltså upp till kommunen att bedöma om informationen från anbudsgivaren är tillräcklig för att kravet ska vara uppfyllt. Mot den bakgrunden kan GVV inte anses ha visat att kommunen har brutit mot LOU eller likabehandlingsprincipen genom att godta Skanska Industrial Solutions AB:s anbud i detta avseende. Att Skanska Industrial Solutions AB, såvitt framgår, inte angivit skäl till varför balansräkning och uppgift om omsättning inte bifogats anbudet förändrar inte denna bedömning.

Kvalificeringskravet avseende ledningssystem

Av AFB.52 framgår under rubriken Krav på ledningssystem bl.a. följande.

Anbudsgivaren ska ha ett strukturerat miljöledningssystem, innefattande minst följande delar

- en implementerad miljöpolicy
- rutiner för att säkerställa att alla lagar och föreskrifter som berör verksamheten efterlevs
- rutiner och metoder som säkerställer att miljökrav följs i enlighet med avtalet, inklusive rutiner för att hantera avvikelser, samt
- rutiner och metoder för redovisning och rapportering till den upphandlande myndigheten.

Av anbudet ska framgå hur anbudsgivaren uppfyller ovanstående punkter. Detta kan redovisas genom ett certifikat för ISO 14001 eller motsvarande dokumentation.

GVV anför att det certifikat som åberopats av Skanska Industrial Solutions AB avser ett annat bolag. Kommunen anser att det framgår av certifikatets bilaga att certifieringen även gäller Skanska Industrial Solutions AB.

Av det certifikat som Skanska Industrial Solutions AB bifogat till sitt anbud framgår att Skanska Sverige AB, och de verksamheter som anges i bilagan till certifikatet, uppfyller kraven i standarderna i bl.a. ISO 14001:2015. I bilagan finns en uppräkningslista av verksamheter som ingår i certifieringen. Skanska Industrial Solutions återfinns i den uppräkningslistan.

Enligt förvaltningsrättens mening får det anses framgå att Skanska Industrial Solutions AB omfattas av det aktuella certifikatet. I upphandlingsdokumentet finns inget krav på att organisationsnummer ska anges i certifikatet.

Kommunen har därmed inte brutit mot LOU eller likabehandlingsprincipen genom att godta Skanska Industrial Solutions AB:s anbud i detta avseende. GVV har således inte visat att skäl för ingripande föreligger på denna grund heller. Mot denna bakgrund ska ansökan om överprövning avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-05)

Bertil Idarsson

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.